

NEDERLANDA KATOLIKO

LAMBERT J. J. M. POELL †

Geboren te 's-Hertogenbosch 22 Maart 1872.

Priester gewijd 7 Juni 1895.

Medeoprichter en eerste voorzitter van „Nederlanda Katoliko“.

Geestelijk Adviseur, onafgebroken sedert de oprichting.

Pastoor te Gemert sedert 25 Juli 1915 en aldaar overleden op
7 Januari 1937.

PASTOOR LAMBERT POELL †

„ĈION PER AMO, NENION PER FORTO“.

Wel is het leven vol tegenstellingen! In den vroegen morgen van den 7en Januari, Neerland's Nationale Feestdag, bereikte ons de droeve doodstijding van onzen onvergetelijken vriend, voorganger en raadgever, Lambert Poell, den pastoor van Gemert.

Terwijl geheel Nederland zich opmaakte om op eenigerlei wijze deel te nemen, aan het groote nationale gebeuren: het huwelijk van onze Kroonprinses met Prins Bernhard, thans Prins der Nederlanden, geraakt de parochie van Gemert in diepen rouw.

Maar niet de parochie van Gemert alleen, immers het heengaan van haar pastoor beteekent een groot verlies ook voor velen, ver buiten de parochie van Gemert. Want pastoor Poell was een priester, die door zijn werk bekend en bemind was in het geheele Bossche bisdom, ja in geheel Katholiek Nederland.

Hij was een man van geheel bijzonderen stempel, iemand met een ontzaglijk doorzettingsvermogen, maar één, die bij alles en voor alles de Christelijke Liefde betrachtte.

Een werker van jongsaf, maar een met geduld. Een priester, bezielde en vervuld met een rotsvast en een onbeperkt Godsvertrouwen.

Een sociaal priester.

Hij behoorde tot de trits van sociale priesters, pioniers voor dat toen o zoo moeilijke maatschappelijke werk, zooals ons Katholiek Nederland er in het begin dezer eeuw een aantal heeft zien opstaan.

Als die anderen was hij bezielde met den geest, den Apostolischen geest mag ik wel zeggen van onzen emancipator Schaepman. Zijn naam wordt in een adem genoemd met dien van een pastoor Ariëns, een pastoor Mutsaers, een Mgr. Prinsen; allen priesters met een warm kloppend hart voor de sociale nooden van ons volk; allen werkers met hartstochtelijk élan, ieder op zijn gebied; allen bewonderaars en navolgers van den onsterfelijken Paus Leo.

Zwaar verlies voor de Kath. Esperanto-beweging.

Pastoor Poell is van ons weggegaan. Onze Katholieke Esperanto-beweging heeft een verlies geleden, een zwaar verlies, dat slechts moeilijk zal kunnen hersteld worden.

Wij zullen hier niet de beteekenis verder schetsen van den beminden doode als sociaal werker of als parochieherder. In

beide functies was hij een voorbeeld van werkzaamheid, van fierheid in christelijken zin, van liefdevolle dienstbaarheid, van offervaardigheid en van waren Godsdienstzin.

Maar met een kort woord mogen wij nog wel herdenken wat pastoor Poell geweest is voor de Katholieke Esperanto-beweging en in het bijzonder voor „Nederlanda Katoliko”. Hij behoorde in Nederland, tot de werkers van de eerste ure. Het was natuurlijk Wouter Lutkie, die hem in onze beweging heeft gehaald. Maar veel moeite, moet dat niet gekost hebben. Want de jonge kapelaan was spoedig gewonnen voor „nia sankta afero”. Hij was toen al een man van breeden blik en veelomvattende belangstelling.

Zijn naam kwam dus voor met 12 andere op de lijst van initiatiefnemers, het „provizora komitato”, dat de oprichtingsvergadering van „Nederlanda Katoliko” op Zondag 29 Aug. 1909 in Den Bosch heeft voorbereid.

Als eerste voorzitter.

Hij werd de eerste voorzitter van onzen bond en tevens de door Mgr. Diepen aangestelde Geestelijke Adviseur; die laatste functie heeft hij dus ruim 27 jaren onafgebroken vervuld. Hoe zullen wij ooit zijn verdiensten in die functie naar behooren kunnen waardeeren! Want pastoor Poell was werkelijk een Raadgever, naar wiens adviezen men steeds gaarne luisterde. Hij was echter meer dan Raadgever, hij was vriend. Vriend, die medeleefde met de beweging voorzeker, die hij innig liefhad; maar een vriend ook, die belangstelling toonde in al de persoonlijke omstandigheden van hen, met wie hij in aanraking kwam. Vriend en Raadgever, ja, dat is pastoor Poell geweest voor „Nederlanda Katoliko”. Welgevaren heeft onze bond bij die vriendschap, en hoe klopt ons hart van blijdschap en bescheiden voldoening, omdat wij durven getuigen, dat zijn adviezen en aanwijzingen door „Nederlanda Katoliko” niet werden verwaarloosd. Hoe fier waren wij, als wij ons van zijn steun verzekerd wisten, omdat die steun nooit lichtvaardig verleend werd.

„Alles door liefde, niets door geweld.”

Zoo het devies van „Nederlanda Katoliko”, zoo het devies van pastoor Poell. Wanneer vurige propagandisten in blakenden ijver dreigden te hard van stapel te zullen loopen, dan wist de pastoor met een gemoedelijk woord toch alles in de juiste banen te leiden. Hij had een sterk gevoel voor werkelijkheid en juiste verhoudingen. Deze eigenschappen maakten hem ook sympathiek in kringen van andersdenkenden, waarmede hij vaak in aanraking kwam.

Hij wist zoo goed personen van zaken te onderscheiden en van de laatste het essentiële naar voren te brengen. Hij hield niet van veel omhaal van woorden; te sterker drong hij door tot de „cardo questionis”, tot de kern der zaak.

Van hem schreef Lutkie voor 25 jaar in „Nederlanda Katoliko”, dat hij was een „vir fortis”, een sterk man „maar sterk vooral door zelfbeheersching”.

Inderdaad, hij was een sterk man, een in wien men vertrouwen stelde en ook kon stellen. Zijn zelfvertrouwen straalde rustige zekerheid uit.

Mijnheer Linnebank, onze ook al te vroeg gestorven Kruisheer wees er reeds op, toen hij pastoor Poell beschreef als den leider van „Nia Dua” in 1911 te Den Haag.

„Hij is kalm alsof hij wevers voor zich heeft.... Hij spreekt de wereldtaal, waarachtig, alweer *quasi auctoritatem habens*, als een, die ook deze in zijn macht heeft. Ook in deze nieuwe uitrusting voelt Poell zich aanvoerder.”

Een leider.

Zoo was het: pastoor Poell was een leider, een leider die zijn verantwoordelijkheid kende en gevoelde, maar die zijn wenken wist te geven in een altijd vriendelijken vorm.

Al voor 27 jaren schreef Lutkie in „N.K.” dat hij veel en allerevigst belasterd werd, maar toen en later stuitte alle laster af op zijn ondoordringbaar pantser van Liefde. Hij heeft waarlijk liefgehad, ook die hem onrecht deden. Nog in zijn laatste levensweken heeft hij geijverd om een vrede tot stand te brengen, die zoo jammerlijk verstoord was. Het slagen van dit pogen mocht hij niet meer beleven. Moge het hem gegeven zijn, daarboven bij Gods troon te verkrijgen, wat hij hier niet meer mocht bereiken.

Een vriend is heengegaan.

In Pastoor Poell verloren talloozen een hechten steun. Een vriend is van ons heengegaan, maar een voorspreker meer hebben de Katholieke Esperantisten gekregen bij ons aller Hemelschen Vader.

Pastoor Poell was een Bosschenaar, die aan zijn geboortestad altijd zeer gehecht bleef. Hij bezocht vaak die stad en verzuimde dan nooit ook de St. Jan te bezoeken, waar hij met veel devotie ging bidden bij het wonderbeeld van O. L. Vrouw van Den Bosch. Aan Maria's altaar kwam hij jaarlijks ook een H. Mis opdragen.

De nagedachtenis van dezen Godvruchtigen priester zal in de Katholieke Esperanto-beweging in lengte van dagen in hooge eere blijven.

De schrijver dezer regelen, wiens stadgenoot, voorganger, medewerker en raadgever hij was, verliest in hem een groot vriend.

H. DAMEN,

President van „Nederlanda Katoliko”.

PASTOOR L. POELL. †

VOORZITTER VAN I. K. I.

In Pastoor L. Poell is een groot sociaal werker van ons heen gegaan. Priester naar Gods Hart, zocht hij zich zelf niet; verre van zich op te sluiten in eigen wetenschappelijke voortreffelijkheid, wierp hij zich naar het voorbeeld van zijn Goddelijken Meester met heilige onstuimigheid op den arbeid voor het heil der onsterfelijke zielen. Aan dit eenig groot maatschappelijk belang moest alles dienstbaar gemaakt. Als 60-er bleef hij een man van zijn tijd met diepe, gezonde kijk op het sociale leven in al zijn nuances en verhoudingen; telkens openden zich voor hem nieuwe perspectieven om zijn sociale arbeidzaamheid wijder te ontplooiën. Wat eens Paus Leo XIII predikte „Prodire ad populum: Ga tot het volk” heeft hij in practijk gebracht.

Als pionier in Esperantujo, zou ook Esperanto het sociale belang gaan dienen, niet enkel nationaal maar vóór alles internationaal; ook hier wilde hij ten volle priester zijn en priesterlijk werk verrichten.

In de oprichting van I. K. I. vond hij zijn ideaal verwezenlijkt; dat was Esperanto op z'n best, zooals hij het noemde. Met de hem eigen spontaniteit en in blij optimisme nam hij als voorzitter ook hier weer de leiding. Slechts 2½ jaar mocht hij zich aan dit mooie werk geven, maar het waren „volle” jaren, waarin hij zich met hart en ziel gegeven heeft.

Wij betreuren zijn plotseling heengaan, maar zullen hem steeds diep dankbaar blijven voor het baanbrekend werk, dat hij ook hier verricht heeft, door lijn en richting aan deze nieuwe instelling te geven. In zijn frissche initiatieven en grootsche plannen, welke hij nog op de laatste vergadering van 29 Dec. l.l. heeft uitgestippeld bezitten wij een nalatingsschap, welke ons steeds dankbaar onze goede voorzitter zal herinneren. Wat I. K. I. in den loop der komende jaren bereiken mag, 't zal het werk zijn van zijn eerste voorzitter Pastoor L. Poell.

Te midden van zijn overdrukke werkzaamheden heeft God hem tot Zich geroepen om een eeuwig loon te ontvangen voor een wel-bested priesterleven. Moge het offer van zijn leven een zegen zijn voor Esperantujo, meer speciaal voor I. K. I. en zijn informpetintoj. Wij mogen dit verhopē, want: „So goet is Got.”

Fr. M. MONULFUS, I.K.I. Secr.

Pater H. ROOSEN S.C.J. Theol. Corr.

M. GOOSSENS, Medewerker.

PASTOOR POELL †

Zeker zullen vele anderen dankbare woorden wijden aan de nagedachtenis van den zo vrij plotseling ontslapen Pastoor Poell — hem huldigen om zijn onvermoeiden, veelzijdigen arbeid.

Bestuur en Leden van de Esperanto-vereniging „Nia Idealo” te Gemert beschouwen het als een dure plicht, uiting te geven aan hun dankbaarheid jegens hun geestelijken adviseur.

Wij hadden in Pastoor Poell:

een vriend, die alle Esperantisten hartelijk lief had, hen door woord en voorbeeld bleef aansporen trouw te blijven aan het ideaal.

een raadsman, van wien men nooit in twijfel of ongetroost heen behoefde te gaan.

een man van de daad, die het nooit bij goedkope woorden liet, maar zorgen op zich nam, zich alle persoonlijke moeiten getroostte en niet rustte voor het gestelde doel bereikt was.

Ieder, die Pastoor Poell kende, weet dat hij zich uitsloofde, niet voor een bedankje maar alleen en uitsluitend tot eer en ter liefde Gods. Hij was priester en apostel.

Maar al deed hij het niet om dank te oogsten, toch willen wij verzekeren, dat we nooit vergeten zullen zijn lichtend voorbeeld, zijn wijze raadgevingen en zijn daden van toewijding. Deze zullen ons de kracht blijven schenken het door hem begonnen werk met Gods hulp, voort te zetten.

Wij zullen hem missen, maar dankbaar blijven gedenken het vele goede dat hij voor ons heeft gedaan.

Hij ruste in vrede!

„NIA IDEALO”, Gemert.

ENTOMBIGO de PASTRO POELL. (11 Jan. 1937)

Kiam lundon la 11-an de Jan. kvaronon antaŭ la 10-a horo ni triope (sinjoroj Damen, v. d. Burgt kaj mi) alvenis en la bela granda vilaĝo Gemert, ŝajnis, ke ĉiuj enloĝantoj estis eldomiĝintaj, ĉar la stratoj estis plenplenaj kaj ĉiuj sin direktis al unu punkto: al la preĝejo. Ju pli ni alproksimiĝis al la preĝejo, des pli malfacile estis al ni antaŭeniri, tiom homplena estis la strato. Kia homamaso! Nenombreblaj korporacioj kun siaj krepkovritaj standardoj enviciĝis en la funebbran procesion por fari lastan honoron al sia amata priplorita spirita Patro, Paroĥestro Poell. Feliĉe oni estis veniginta sufiĉe da policanoj kaj ĝendarmoj; tial ne ekestis malordo spite de la grandega popolamaso.

Ni devis tamen rezigni nian intencon iri al la pastrejo; ĉar la funebra procesio jam delonge ekvojiris kaj tiom longe ĝi estis, ke la ĉerko jam troviĝis en la preĝejo dum apud la pastrejo ankoraŭ granda amaso da partoprenantoj atendis sian vicon. Pro la afablaj zorgoj de iu ĝendarmo ni povis eniri la procesion kaj post kelkaj momentoj ni troviĝis en la preĝejo, kiu iom post iom pleniĝis; sed ĝi neble povis enhavi la tutan amason; tial oni devis ŝlosi la pordojn kaj multaj personoj estis devigataj ekstere atendi la finon de la diservo.

Tiu plenplena preĝejo kun siaj centoj da brulantaj kandeloj — la serioztonaj horpreĝoj de pli ol cent pastroj kaj studentoj — la solena Sankta Meso — (ĉe la flankaj altaroj frato kaj nevo de la mortinto ankaŭ diris Sanktan Meson) la belega kanto — la devocie preĝanta ĉeestantaro ĉi ĉio faris sur ĉiujn neforgeseblan impreson.

Post la Sta. Meso la Dekano de Veghel prononcis elokventan, el la koro venantan, kaj en la koron de la aŭskultantoj penetrantan funebran predikon, kiu ĉe multaj parencoj, parohanoj kaj amikoj aperigis larmojn en la okuloj.

Tiam la pordoj remalfermiĝis kaj la procesio akompanis la mortinton al lia lasta ripozejo, kie la pastra nevo per sentoplenaj vortoj dankis la publikon.

Vere, ĝi estis grandioza, impresplena, kaj laŭ ĉiuj ĉeestintoj tute meritita honorigo.

La Prezidanto de I.K.U.E., S-ro P. Heilker pro malsano ne povis ĉeesti.

N. K. estis reprezentata per siaj Prezidanto kaj Sekretario kaj per subskribinto.

I. K. I. per Pastro Roozen kaj Frato Monulphus.

Ankaŭ S-ro v. d. Vijver el Eindhoven ĉeestis.

Pastro Poell, amiko mia ek de niaj lernejaj jaroj, ripozu en paco!

Esperantistoj katolikaj, kaj precipe ni N. K.-anoj, ni multe preĝu por lia animo, por tiel almenaŭ iomete pagi al li la multon kiun li faris por nia Katolika Esperanto-Movado, kaj ni esperu kaj preĝu, por ke Dio donu al nia N. K. indan posteulon.

Frato WIGBERTUS VAN ZON.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

PASTOOR LAMB. J. J. POELL †

Het Hoofdbestuur van „Nederlanda Katoliko” brengt hiermede ter kennis van alle leden, dat 7 Januari j.l. in volle overgave aan Gods Heilige Wil is ontslapen de Zeer Eerwaarde Heer Pastoor Lamb. J. J. Poell, Geestelijke Bondsadviseur van N. K. te Gemert.

Moge O. L. Heer den beminden doode de Hemelsche belooning schenken voor het enorm vele goede, dat Hij als priester, sociale werker en pionier van 't Katholiek Esperantisme heeft verricht.

Hij ruste in Vrede.

NIEUWE AFDEELING.

Er is wederom een afdeeling opgericht te Vlissingen. Secretaresse F-ino L. H. M. Plevier, Nieuwendijk 12. Hiermede telt de Provincie Zeeland thans haar 2e afdeeling.

De afdeeling is genaamd: „Kuraĝe ni luktas”.

Het Bestuur en Leden roepen wij van harte welkom in den Bond toe en we brengen gaarne eere-saluut aan ons oude N.K.-lid S-ro J. de Roos, die het initiatief nam tot de oprichting en als Voorzitter zeer zeker de ardeeling tot groote bloei zal weten te brengen.

„ESPERO KATOLIKA”.

Het bondssecretariaat ontving reeds tientallen abonnementen op het nieuwe „Espero Katolika”.

In antwoord op vragen of het abonnement op 't oude E.K. moet vernieuwd worden, deelen we mede, dat het zeer gewenscht is en zelfs noodzakelijk om het nieuwe „Espero Katolika” te ontvangen.

De Voorzitter van I.K.U.E. deelde ons mede, dat „Espero Katolika” eerst eind Januari zal uitkomen. Het ligt in 't voornemen, ons eigen internationaal tijdschrift STEEDS begin van elke maand te doen verschijnen.

Het abonnementsgeld a *f* 1,50 kan gestort worden op postrekening 12 14 49 van „Nederlanda Katoliko”, Heerlen.

Aanmeldingen als abonné gelieve men te richten aan het Bondssecretariaat van N. K., Glymesstr. 21, Bergen op Zoom.

LIDMAATSCHAPSKAARTEN.

De lidmaatschapskaarten voor 1937 zullen eerstdaags aan de afdeelingen worden toegezonden, alsmede lijsten voor in- en afschrijving van leden.

BONDSSECRETARIS.

VAN DE PROPAGANDADIENST.

Ons affiche.

Daar de afname van onze nieuwe affiche, tegen de verwachting in, tot heden nogal te wensen overliet, vinden onze lezers ze hierbij nogmaals op verkleinde schaal afgedrukt.

De uitvoering ervan is in driekleurendruk, waarin zwart en groen domineren.

't Formaat (35 × 95 cM.) is zo gekozen, dat ze vrijwel overal kan worden opgehangen terwijl ze toch groot genoeg is om goed op te vallen.

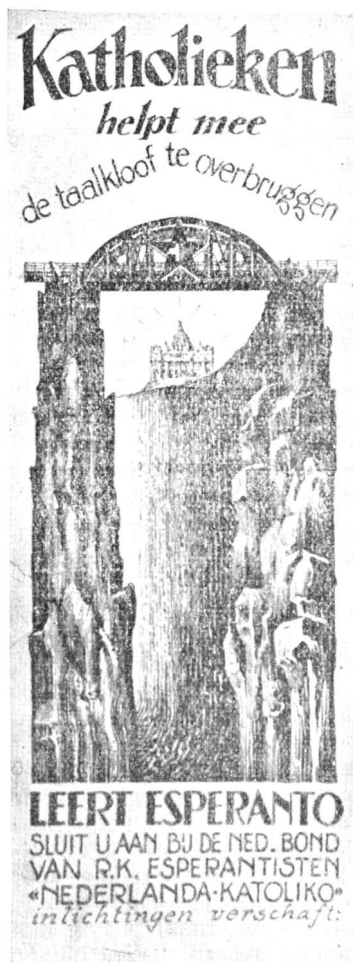
Tekst en voorstelling spreken voor zichzelf. Ze werden naar gegevens van onze propagandadienst op kundige wijze ontworpen en uitgewerkt door den tekenaar L. Weijts.

De prijs (22½ ct. p. stuk, bij afname van minstens 10 stuks à 20 ct.) is zo laag mogelijk gehouden, en mag in vergelijking met soortgelijke uitgaven zeker niet te hoog worden genoemd.

Hoe kan nu deze affiche worden gebruikt?

In plaatsen waar een afdeling is gevestigd kan op eenvoudige wijze het adres van 't secretariaat of de propagandadienst erop worden vermeld.

Ook voor onze verspreide leden op plaatsen met weinig Katholieke Esperantisten is zulk een affiche uitermate geschikt

als een weinig kostende entr ee van ons streven.

Voor speciale gelegenheden als propaganda-vergaderingen, tentoonstellingen, buitenlandse sprekers kan over 't onderste gedeelte een strook met passende tekst worden geplakt.

Uitermate geschikte plaatsen voor ophanging zijn kerkporalen, verenigingslokalen enz. Ter voorkoming van onaangenaamheden vraag men echter vooraf vergunning van de betreffende autoriteiten of beheerders.

De propagandadienst vertrouwt dat deze opwekking er toe zal bijdragen dat nu binnenkort geen enkele afdeling met zijn bestelling zal achterblijven.

Deze reclame is aan geen enkele tijd gebonden, de gebruikelijke verontschuldiging: „'t Is niet de geschikte tijd”, gaat hier niet op.

Bestellingen uitsluitend aan onze propagandadienst.

J. H. WESTEN,

Postgirorekening 288627.

St. Lucasstr. 5a, Groningen.

BONDSORGAAN VAN JAN. '37.

In verband met de zeer vele vraag naar exemplaren, moeten we tot onzen spijt mede deelen, dat de oplaag van 't Jan. No. reeds lang is uitgeput.

De secretariaten worden verzocht aanvragen om meer dan 2 ex. van een maanduitgave van 't bondsorgaan te willen richten aan de Propaganda-Dienst.

INTERNACIA KATOLIKA INFORMEJO.

Ontvangen van de clubs: Den Haag (P.D.K.E.), Delft, Ginneken, Tilburg, Amsterdam (A.R.K.E.V.), Dordrecht en Maastricht samen 27,01½ gld.

De Feestvergadering in Bergen op Zoom bracht 7,20 gld op, N.N. zond 2 gld; F.W.B. te T. 1 gld; Th. J. S. te E. 1 gld; 'n Leerclub te Apeldoorn 2,70 gld; N.N. te N. 3 gld; A.G.J.K. te V. 1 gld; L.M. te M. 2,50 gld; H.P. te M. 1 gld voor 100 propaganda-blaadjes, en verschillende anderen namen een abonnement op V.V.V. Aan allen hartelijk dank!

Een groot verlies heeft I.K.I. geleden door de dood van haar Voorzitter, de Zeereerw. Heer Pastoor Poell. Op onze laatste bijeenkomst, op 29 Dec. '36, toen de Pastoor reeds klaagde, dat hij niet wel was, heeft hij de vergadering nog met opgewektheid geleid. Hij toonde altijd de grootste belangstelling voor ons werk. O. L. H. moge er hem voor belonen.

Het aantal abonné's neemt nog steeds toe, maar is nog niet voldoende om tot uitbreiding te kunnen overgaan. We blijven echter hopen. Ook propagandablaadjes zijn er nog veel over.

Dat het op het I.K.I.-kantoortje steeds drukker wordt, moge hieruit blijken, dat van 1 Juli '36 tot 1 Januari '37, behalve de V. V. V.-verzendingen, 473 poststukken door ondergetekende verzonden zijn.

Fr. M. MONULFUS, I.K.I.-Secretaris, Giro 268507.

UIT DE AFDELINGEN.

GRONINGEN.

En kunlaborado kun la aliaj esperantaj grupoj en nia urbo (laborista, neŭtrala, kaj Kristana) okazis la 17an de Dec. en hotelo Bleker, Vischmarkt, Zamenhof-vespero.

En sia malfermparolado la prezidanto bonvenigis la multajn ĉeestantojn, kaj precipe S-ron J. Tenenbaum el Krakovo (Polujo).

Post la komuna kantado de „la Espero” nia pola samideano faris paroladon pri la vivo de Dr. Zamenhof kaj la komenco de la esperanto movado.

Poste li rakontis pri: „Miaj spertoj pri la praktika utileco de Esperanto.” En entuziasma parolado li kondukis nin tra 15 landoj, kiujn li en tri jaroj vizitis, kaj ĉiam montriĝis la utileco de la mondlingvo, per kiu li plej ofte nur povis komprenigi sin, kvankam li ankaŭ sciis 8 aliajn lingvojn.

Kelkaj kantoj de la ĥoro de „Pio Deko” kaj deklamaĵoj kompletigis la bone sukcesintan vesperon.

SEKRETARIINO.

BREDA.

La 3an de Januaro „Por nia Kredo” havis propagandan - kaj festtagon.

De la 11a ĝis la 4a estis ekspozicio de diversaj esperantaĵoj; sufiĉe multaj personoj interesiĝis pri ĝi.

La 8an vespere la prezidanto malfermis la festvesperon kaj bonvenigis la ĉeestantojn, speciale la eklezian konsilanton, Rektoron Uijtdewilligen, S-ron Heilker, Fratton Wigbertus v. Zon kaj Fratton Cicilianus de la Episkopa Instruista Seminario el Breda.

La urbestro kaj la ligo prezidanto S-ro Damen estis malhelpataj ĉeesti ĉi tiun festvesperon.

S-ro Heilker paroladis. Kun la plej granda atento lia aŭdantaro sekvis lian brilan paroladon.

„De Gooise Troubadours” zorgis por gaja vespero.

Ĉe la fino, la prezidanto dankis ĉiujn, kiuj iamaniere kunlaboris al la sukceso de ĉi tiu tago kaj fermis per la Krista saluto.

H.

DIVERSE BERICHTEN

- 1. Esperanto in de technische scholen van DENEMARKEN.**
Bij schrijven van 23 Nov. 1936 aan den Directeur der technische school van Lögstör heeft het Deens Ministerie van Onderwijs toestemming verleend om Esperanto te onderwijzen in de technische scholen voor ambachtslieden en vakarbeiders. In Denemarken bestaan ongeveer 300 van deze scholen.
- 2. In FRANKRIJK eisen ouders voor hun kinderen onderwijs in Esperanto.**
De „Leken-Vereniging van Ouders van de leerlingen der scholen Bisschoffsheim te Nice” heeft bij gelegenheid der laatste jaarvergadering opnieuw een voorstel aangaande het Esperanto-onderwijs in behandeling genomen en men nam de volgende resolutie aan: „Onze Vereniging, terugkomende op haar wens, uitgedrukt op de algemene vergadering van 30 Juli 1933, bevestigt haar wens tot het invoeren van Esperanto op de openbare scholen en zendt een dringend verzoek aan den Fransen Minister van nationale opvoeding en aan de afgevaardigden van het district Alpes-Maritimes, opdat zij hen helpen om Esperanto te doen triomferen, dat om zijn eenvoudigheid de welvaart van het tourisme zal bevorderen en de wederzijdse betrekkingen der volkeren zal vergemakkelijken.”
- 3. Esperanto-prospectussen van de grotten in TSJECHO-SLOWAKIJE.**
De „Toeristen-Klub van Tsjecho-Slowakije” heeft zo pas in Esperanto een vouwbare geïllustreerde prospectus uitgegeven van de prachtige grotten van Domica, Jasov en Bielskä. De prospectus is gratis verkrijgbaar bij: „Klubo de ĈEĤOSLOVAKAJ Turistoj”, PRAĤA.
- 4. De Directie der Staatsspoorwegen in FINLAND gunstig voor Esperanto.**
Op verzoek der Esperantistische Verenigingen heeft de Directie der Staatsspoorwegen gunstig beschikt om Esperanto te doen delen met de moderne talen in het geven van kursussen aan het personeel.
- 5. De Braziliaanse Post-Administratie** heeft bij gelegenheid van het 9-e Esperanto-Congres in Brazilië een speciale postzegel uitgegeven met de Esperanto-ster omgeven door vlaggen van diverse landen en met Esperanto-tekst.

Frato WIGBERTUS VAN ZON, Vught.

Generalitat de Catalunya te Barcelone, verzendt berichten voor de pers over de burgeroorlog in Spanje, door middel van een in Esperanto gestelde uitgave. Adres: 14 d'Abril 442, Barcelona; Spanje.

Komercista Esperanto-Unio gevestigd te Dresden heeft toestemming gekregen haar arbeid, door bemiddeling van Esperanto handelsverbindingen met het buitenland te verkrijgen, geregeld voort te zetten. Het door dit instituut uitgegeven orgaan: „La Komerco”, zal weer geregeld verschijnen.

Svislando en la neĝo. De Zwitserse Verkeerscentrale geeft een aantrekkelijk geïllustreerde brochure uit, waarin met Esperanto reclame gemaakt wordt voor de wintersport in Zwitserland. Verkrijgbaar: Zurich, Bahnhofplatz 9, Zwitserland.

NEDERLANDA ESPERANTO EKZAMENA KOMITATO,

ESPERANTO-EXAMENS IN 1937.

Deze examens zullen worden afgenomen:

- Op 1 Mei in den Haag voor diploma A.
- Op 6 Mei (Hemelvaartsdag) in Groningen voor dipl. A en B
- Op 8 Mei in den Haag voor diploma B.
- Op 22 Mei in Nijmegen voor diploma's A en B.
- Op 29 Mei in Breda voor diploma's A en B.
- Op 19 Juni in Amsterdam voor diploma's A en B.
- Op 6 November in Utrecht voor diploma's A en B.
- Op 20 November in 's-Hertogenbosch voor dipl. A en B.

Te bestudeeren boeken, *minstens vier*, naar keuze van den candidaat uit de volgende: Marta, Idoj de Orfeo, Vila Mano, Hamleto, Akbar, Viktimoj, Malgranda Johano, Pro Iŝtar, Gijsbrecht van Aemstel, Viro el Francujo, Fabiola, Leono de Flandrujo, Faraono, Ifigenio en Taŭrido, Luno de Izrael, En Okcidento Nenio Nova, For la batalilojn, Infero de Dante, Tragedio de l'Homo, Palaco de Danĝero, Quo Vadis, Revizoro, Odusseias (Homerus).

De examengelden bedragen voor candidaten voor *diploma A*: 3 gulden voor hen, die als lid zijn aangesloten bij N.E.G., N.K., N.C.E.V., L.E.E.N., L.F., N.O.S.O.B.E. Voor niet-leden 5 gld.

Candidaten voor *diploma B* betalen respectievelijk 5 en 10 gulden

Aanmelding voor alle examens bij den secretaris van de examencommissie, den heer *H. J. BULTHUIS*, *Kamillestraat 37, den Haag*, postrekening 174620, steeds uiterlijk 14 dagen vóór elk examen, onder storting der examengelden, per postwissel of per giro, met duidelijke vermelding van: beroep, ambt, naam en voornamen (voluit), plaats, jaar en datum van geboorte, tegenwoordige woonplaats en lid van welke Esperanto-vereeniging. Candidaten, die vóór de examens de examengelden niet hebben gestort, zullen niet worden opgeroepen. Bewijs van lidmaatschap moet desverlangd worden overgelegd gedurende de examens.

H. J. BULTHUIS,
Secretaris.

XIXe CONGRES VAN I. K. U. E.
DEN HAAG 31 JULI - 4 AUGUSTUS 1937.

TWEEDE MEDEDEELING.

Het Congres-comité zal op Zondag 7 Februari in Den Haag vergaderen met de sub-comité's tot vaststelling van het Programma. Mede zal alsdan beslist worden over de zalen waar de congres-vergaderingen zullen plaats vinden.

De K. R. O. heeft zich reeds thans bereid verklaard om de plechtige openingsvergadering, die waarschijnlijk op Zaterdag 31 Juli in den voormiddag zal gehouden worden, uit te zenden.

Nader is de congres-contributie bepaald op *f* 2,50. Men melde zich reeds thans aan als lid en deelnemer van het congres. Adres van den Secretaris-penningmeester van 't congres:

Fr. MARREEVEE, SCHUYTSTRAAT 19, DEN HAAG, Giro No. 82984.

Wij herinneren aan onze mededeeling in het Decembern timer van dit blad, behelzende het besluit van het Hoofdbestuur van N.K. om de Algemeene Jaarvergadering dit jaar niet zooals gewoonlijk omstreeks Pinksteren te doen plaats vinden, maar deze te organiseeren in het kader van het I. K. U. E.-Congres in DEN HAAG.

Nadere mededeelingen zullen in ons volgend nummer gepubliceerd worden.

WIJ EN I. K. I.

Een nieuw jaar is aangebroken, en het behoort tot de goede gewoonten bij de jaarwisseling de beste voornemens te maken.

Wij meenden dit ook te moeten doen ten aanzien van onze I. K. I. Vorig jaar heeft de actieve afdeling Den Helder het voorstel gedaan om voor onze I. K. I. een foldertje uit te geven. Dit foldertje zal niet nalaten zijn werk te doen, een grootsch werk met onberekenbaar nut.

Toch moet onze I. K. I. veel meer haar missioneerend werk kunnen voortzetten.

Esperanto wordt — helaas — veel gebruikt als propagandamiddel tegen God. We behoeven deze „stelling” niet nader te verdedigen. Een ieder, die niet hoorende doof en ziende blind is, kan dat dagelijks waarnemen. Ook onder ons Kath. Esp. moet de kreet „Pro Deo” weerklank vinden. Overal waar duistere machten hun „God-weerend” werk verrichten, moeten de Katholieken het licht van Gods liefde doen doordringen.

Onze I. K. I. is daarbij, als internationaal werkend instituut, bij voorkeur aangewezen. En waar onze tegenstanders blijkbaar over enorme kapitalen beschikken, moeten ook wij Kath. I.K.I. finantieel in staat stellen haar apologetisch werk met meer kracht aan te vatten.

In 't nieuwe jaar maken wij primo het voornemen geen bijeenkomst te doen houden waar ons I. K. I.-busje ontbreekt, secundo — we staan weer voor onze A. J. — gaan wij in onze afdelingen de mogelijkheid overwegen om voortaan per lid en per week één of twee centen af te zonderen voor de I. K. I. Als alle afdelingen dit eens bespreken, zal een eventueel voorstel in dezen geest op de eerstvolgende A. J. ongetwijfeld succes hebben. Ja, we zien zelfs de mogelijkheid, dat de sekcio Nederland een dergelijk voorstel doet bij de I.K.U.E.-vergadering, dit jaar in Den Haag te houden!

Juist onze Int. Esperantistaro, gedragen door het Idealisme van zoovelen, moet hier het voorbeeld geven.

Laten wij, bij den aanvang van den nieuwen jaarkring, eens een goed voornemen maken en..... het volbrengen ook.

A. Jr.

BOEKBESPREKING

(Recensie-exemplaren te zenden aan het Redactie-adres)

(Recenzotajn verkojn sendu al la redakcia adreso).

DEMANDARO KAJ RESPONDARO pri la Historio de la Esperanto-Movado. Kompilata de M. de Waard. Uitg.: W. J. Thieme & Cie., Zutphen.

La historio de nia Movado jam estas tiel longa, ke abundas la materialo. Kiu volas iari B. ekzamenon kaj tial **devas** scii ion pri la E. historio dronos en la historia maro de faktoj kaj faktetoj. Ĉi tiu Demandaro helpos en la elekto kaj aranĝo de la plej gravaj faktoj. Ni povas rekomendi tiun studlibron al B. kandidatoj kaj ankaŭ al tiuj, kiuj volas havi superrigardon de la historio Esperanta. La libro legiĝas facile kaj praktike estas aranĝita. Kompilanto kaj eldonisto meritas, ke ĝi de multaj estos uzata.

ESPERANTA KALENDARO 1937. Eldono de la Fed. de Laboristaj Esperantistoj, Amsterdam.

Jam multaj Esp. kalendaroj aperis en Esperantujo. Sed ĝis nun ni neniam vidis tiel belan, tiel praktikan kaj tiel efikan kalendaron. Ĝi ne nur montras klare la semajnojn kaj la tagojn, sed ankaŭ principe propagandas la lingvon, la movadon kaj super ĉio la LABORISTAN Esp. Movadon. Sube de ĉiu semajno-folio vi legas tekston multfoje klaskonscian. Ĉiun monaton antaŭas paĝo de Vortoj. Vortoj de Zamenhof, de Lanti, de Karl Marx, de Lasalle, Bellamy, Thomas More k.a. Vere ni envias tian kalendaron kaj dezirus havi ankaŭ tian. Ni gratulas la eldoninton kaj povus rekomendi la aĉeton de la kalendaro al tiuj, kiuj povas distingi, kaj kapablas ĉerpi la Veron el ĉio kio kondukas nin tra la jaro 1937.

ESPERANTO OP DE JAMBOREE.

Nog enige maanden scheiden ons van de wereldjamboree in Vogelenzang. Teneinde de Esperanto-propaganda op die wereldbijeenkomsdoel-treffend te kunnen voeren, is thans een Comité samengesteld.

Penningmeester van dit Comité is de Heer J. L. H. Moll te Leiden, (Wasstraat 2), die op zijn gironummer 291126 gaarne bijdragen zal ont-vangen ter bestrijding der kosten van de Esperanto-propaganda voor en tijdens de Jamboree.

Indien de financieële offers niet te groot zijn, zullen Esperanto-tentoon-stellingen worden gehouden, welke betrekking zullen hebben op de Wereld-jamboree.

Thans wordt ook door den Heer van Ulden uit Haarlem een Esperanto-cursus gegeven te Vogelenzang.

Als bewijs van de steeds groeiende belangstelling voor de Wereldjam-boree geldt het volgend interview (laŭ esperantlingva traduko el „Hun-gara Skolto” de Stefano Benosik). Adalberto Kolozsváry, ĉefgimnazia profesoro, skoltestro de la „Gabriela Bethlen” skoltrupo estos la gvi-danto de hungaraj skoltoj, partoprenontaj la nederlandan jamboreon. Lia nomon konas multe da personoj.

Kaj nun ni pridemandos lin pri la nederlanda jamboreo.

„Ĉu vi scias, ke estos malfacile esti gvidanto de la hungaraj skoltoj, partoprenontaj la jamboreon?”

„Jes, mi scias, ke la trupo irona al la jamboreo havas grandajn taskojn. Niaj ĝisnunaj internaciaj funkciadoj donis estimon al la hungara skoltismo kaj ni devos funkcii inde je nia famo ankaŭ okaze de la jamboreo neder-landa!”

„Kio estas via projekto?”

„Mia plano estas: tiel aranĝi la jamboreon, ke ĝi servu al la hungara skoltismo. Ĉi tiu jamboreo portos espereble ion novan rilate al la disci-plino. Ni ŝatus dum ĉi tiu jamboreo montri prezentadojn diversajn kaj hungarajn dancojn. Ni volas atentigi la diverslandan publikon pri la hun-gara arto per nia ekspozicio. Dum la jamboreo ni volas esti ĉiam servopretaj”.

„Kiom da skoltoj povas partopreni?”

„500 hungaraj skoltoj kaj ili konsistos el 15 svaroĵoj”.

„Fine ni ŝatus ekscii ĉu la trupo de jamboreo havas ian rilaton kun la ideo de la hungaraj historiaj tendaroj?”

„Jes, la jamborea trupo estos parto de la historiaj tendaroj hungarlan-daj. La jamborea trupo estos tiu de la iamaj vagantaj hungaraj trupoj antaŭ miljaroj sed en moderna formo. Ni ankaŭ volas doni ion al la neder-landanoj. Ni volas danki pro ilin pro la boneco kun kiu ili ricevis la hungar-rajn geinfanojn, kiuj post la mondmilito en Nederlando venis. Ni kunportos al la holanda popolo la varmecon kaj dankon de nia koro, ĉar multe da knaboj estos inter ni, kiuj ĝuis la amon kaj bonecon de la nederlanda popolo”.

Ziehier een sprekende getuigenis van de geest, waarmede de Hongaarse Verkenners, voor het overgrote deel Esperantisten, bezield zijn, en waar-van zij getuigenis zullen komen afleggen op Nederlandse bodem!

Waar plannen bestaan, dat alle Esperantistische Verkenners van de gehele wereld in een door S. E. L. georganiseerde vergadering bijeen zullen komen, moge ik de wens uitspreken, dat in dezelfde geest gehandeld wordt.

ONKLO JOHANO.

TAALVRAAGSTUKKEN.

A. TAALRUBRIEK VOOR BEGINNERS.

Uitwerking van oefening 54.

1. Wat ik u nu vertel, zou ik zelf niet geloven, als ik het niet gezien had.
2. Mijn vriend droeg mij op, u dit mede te delen.
3. Blijkbaar verwachtte hij u vandaag niet.
4. Gij hebt niet het recht te zeggen, wat ge wilt.
5. Hij was op het punt uit te gaan, toen het begon te stortregenen.
6. Ik rekende het tot mijn plicht hem te waarschuwen.
7. Hij sprak verscheiden vreemde talen even gemakkelijk als zijn moedertaal.
8. Waarom deed hij het voorkomen, alsof hij ons niet zag.
9. Op onze boot waren veel vreemdelingen en maar weinig landgenoten.
10. De toeschouwers zagen het vreemde schouwspel met verbazing aan.
11. De vergeetachtigheid van professors is spreekwoordelijk.
12. Dat tijdschrift heeft veel abonné's, ofschoon de prijs van het abonnement hoog is.
13. Bij de Romeinen konden de slaven zich vrijkopen.
14. Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden.
1. Kion¹⁾ mi nun rakontas, mi ne kredus, se mi ne estus vidinta²⁾ ĝin.
2. Mia amikō komisiis³⁾ min, sciigi tion⁴⁾ al vi.
3. Evidente li ne atendis vin hodiaŭ.
4. Vi ne rajtas⁵⁾ diri kion vi volas.
5. Li volis eliri⁶⁾, kiam ekpluvegis.
6. Mi kalkulis kiel mian devon, averti lin.
7. Li parolis diversajn fremdajn lingvojn tiel facile kiel sian⁷⁾ gepatran lingvon.
8. Kial li ŝajnis, kvazaŭ li ne vidis nin?
9. Sur nia ŝipo⁸⁾ estis multaj fremduloj, kaj nur malmultaj samlandanoj.
10. La rigardantoj alrigardis la strangan spektaklon kun mirego.
11. La forgesemo¹⁰⁾ de profesoroj estas proverba.
12. Tiu revuo havas multajn abonantojn, kvankam la prezo de la abono estas alta.
13. Ĉe la Romanoj la sklavoj povis elaçeti sin.
14. Donu al ni hodiaŭ nian ĉiutagan¹¹⁾ panon kaj pardonu al ni niajn kulpojn.

OPMERKINGEN

1. Ook: *Tion*, *kion*. Hier echter kan *tion* weggelaten worden, omdat het evenals *kion* een *n* op 't einde heeft.

2. Hier moet de samengestelde tijd gebruikt worden. Zou U vertalen: *se mi ne vidus ĝin*, dan zou er staan: „als ik 't niet zag” (op dat dezelfde ogenblik.)

3. *Komisiis* lijkt mij hier het beste woord.

4. Hier behoeft niet *tion ĉi* gebruikt te worden. Men gebruikt in 't Esperanto *tion ĉi* tegenover *tion*, ter aanduidelijk van iets, dat dichtbij is. En 't woordje *dit* in zin 2 heeft die betekenis niet.

5. Ook natuurlijk: *vi ne havas la rajton*.

6. De meesten vertaalden: *Li estis elirona*. Dat is ook goed.

7. *Sian! Kiel li parolis sian gepatran lingvon*.

8. Na *kvazaŭ* behoeft niet altijd de *-us-*vorm van 't werkwoord te volgen.

9. Niet *boato* = 'n klein scheepje.

10. Niet *forgeseco*. De vergeetachtigheid is 'n blijvende neiging, en die hoedanigheid wordt uitgedrukt door 't achtervoegsel *-em*. *Forgeseco* zou ik in 't Nederlands vertalen door *vergetelheid*.

11. Niet *tagan*. Dit staat tegenover *noktan*. „Ons dagelijks brood” betekent ons brood van iedere dag.

Oefening 55.

1. Zonder tegen te spreken deden zij, wat wij van hen verlangden.

2. In plaats van te werken, lagen de arbeiders te slapen in de weide achter de fabriek.

3. Met z'n tienden zaten zij op het dek van 't schip en genoten van de frisse zeewind.

4. Die man is zeer ontevreden, niets vindt hij goed, alles keurt hij af.

5. Iets dergelijks kon ik niet voorzien; gelukkig was het niets verschrikkelijks.

6. Bij het graven vond hij iets merkwaardigs: een pot gevuld met zilveren en bronzen geldstukken.

7. De leerlingen vroegen hun onderwijzer, of hij iets moois vertellen wilde.

8. Waarom plaagt gij ons al tijd, wat voor kwaad hebben wij u gedaan?

9. Wij doorzochten het gehele kasteel, maar vonden niets verdachts.

10. De ellende in het land werd verschrikkelijk, honderden sterven van hongers.

11. Iedere honderdste bezoeker van de tentoonstelling zal een kosteloos toegangsbiljet bekommen.

12. Het heeft vannacht zo gevoren, dat de bloesem der fruitbomen zwart geworden is.

13. De avondzon wierp lange schaduwen van de ruiters en hun dieren op de weg.

14. Arm in arm wandelde het gelukkige paar door de lanen van het mooie park.

Inzendingen met geadresseerde en gefrankeerde enveloppe voor terugzending, vóór 16 Februari aan:

J. J. FILOTT, Willemstraat 91, HEERLEN.

B. TAALRUBRIEK VOOR MEER GEVORDERDEN.

Traduko de la B-Tasko Arnhem 21 Nov. '36.

FELIÇA HAZARDO.

La beleta vilao „Ma Retraite“, ĉirkaŭita de iom¹⁾ granda ĝardeno kaj fruktarbejo, kuŝas ĉe la granda vojo²⁾, sed iom izolita kaj/iom pli ol unuhora irdistanco de la plej proksima vilaĝo. De post ĉirkaŭ ok monatoj ĉi tiu vilao estas loĝata de sinjoro Lagas kaj lia servistino. Antaŭe Lagas havis en la ĉefurbo multklientan spicbutikon, en kiu li perlaboris multan monon. Tiam ili estis kvarope: la edzo³⁾, la edzino⁴⁾, filino kaj filo: feliĉa familio.

Sed la vivo, kiu ofte estas tre⁵⁾ kruela, forprenis de li ĉion, kion⁶⁾ li amis. Lia filino edziniĝis kaj iris Hindujojn; lia edzino fariĝis viktimo de gripepidemio; mallonge post tio lia filo, kiu estis studento, diris al li, ke li ne volas daŭrigi siajn studojn, kaj kiam Lagas tion kontraŭstaris, li foriris, kaj lia patro ne sciis kio fariĝis el (aŭ pri) li. Lagas retiriĝis el la aferoj (negocaj aferoj) kaj ekloĝis eksterurben⁷⁾.

Nun estas vintro. Dika neĝtavolo kovras la kampojn kaj vojojn kaj forte frostas. Estas la dekunua verpere. Lagas estas enlitiĝonta. Je lia granda mirego oni sonorigas. La servistino malfermas kaj venas por diri:

„Sinjoro, jen estas ŝoforo; li diras, ke li ne povas iri plue kaj li petas ĉu li povas tranokti sub via tegmento. Estas tre⁵⁾ malvarme kaj la vilaĝo tre⁵⁾ malproksime“.

Lagas hezitas..... fremdulo..... eble krimulo.....
Fine li diras: „Enirigu la viron“.

La ŝoforo eniras la ĉambron, sed la saman momenton la mutmirigita servistino aŭdas la duoblan ekkrion: „Patro! Johano!“ kaj vidas la du virojn unu en la brakoj de la alia.

Johano balbutante diras, ke li pli ol unu fojon intencis returni al sia patro, sed ke malprava honto retenis lin. Li petas pardonon kaj promesas rekomenci serioze siajn studojn.

1) Ne: *sufiĉe* granda, ĉi tie ja ne temas pri *voldoende*.

2) Anstaŭ: *granda vojo* oni povus uzi: *ŝoseo*.

3) Ne: *viro*.

4) Ne: *virino*.

5) Ne: *tiel* kruela; tiam oni povus demandi: *kiel* kruela?

6) Ne: *kiun*; ĉar al la serio; *io*, *tio*, *ĉio*, *nenio* oni *prefere* rilatigu la pronomon: *kio*.

7) Ne: eksteren.

Vertaal in het Nederlands:

EXAMEN B, ARNHEM, 21 November 1936.

Somera mateno.

(De John Keats.)

Mi piedpinte staris sur monteto.
L'aero freŝis, plenis la kvieto,
Ke l'ĉarmaj branĉoj, kiuj kun fier'
Modesta klinis arke al la ter'
Delikatpintajn tigojn rarfoliajn,
Ne perdis stelajn diademojn siajn
Ploritajn de l'Aŭroro. Kiel lan'
De ĵustondita greg' post freŝa ban',
La nuboj pure blankis, dolĉe tiris
Sin tra la bluaj ĉielkampoj. Iris
Bruet' senbrua tra l'folioj treme:
Ĝin la Silento naskis sopirĝeme.
Sed eĉ plej eta movo ne ektuŝis
La ombrojn, kiuj tra l'verdajoj kuŝis.

El la angla: K. Kolocsay.

Je varma somervespero malfermiĝis la brilaj stelokuloj de la ĉielo. Sur ĝia malhelbluo malvigle pasis nubetoj tie ĉi kaj tie. La luno ludis kun ili kaŝludon, kaj fantomaj lunombroj glitis tra la rivero kaj envolvis por momentoj la kriplajn konturojn de la duonruina monaĥinejo. Sed okcidente la ĉielo estis blinda, timige malluma. Kelkfoje aŭdiĝis de tie tre malproksima murmuro.

En la kapelo de la monaĥinejo, sub la lumstrioj de la scivola luno, koloriĝintaj per la multkoloraj fenestrovitroj, kuŝis Fiza sur improvizita lito.

El: Viktimoj de Julio Baghy.

SPREKERS VOOR PROPAGANDA - AVONDEN.

P. Brand, Jutphaascheweg 92, Utrecht.

P. M. Brouwer, Pahudstraat 134, Den Haag.

F. J. v. d. Burgt, Glymesstraat 21, Bergen op Zoom.

H. Damen, Brugstraat 10, 's-Hertogenbosch.

J. M. B. Elias, Schotersingel 61, Haarlem.

P. Heilker, Hoofddorp.

J. P. Korting, Tongelreschestraat 282 b, Eindhoven.

Pater Call. Preller O. P., v. Oldebarneveldstr. 91, Rotterdam.

Pater G. J. Vonk S. C. J., Wittenburgergracht 5, Amsterdam.

E. Wensing, Benthuizerstraat 105 b, Rotterdam.

J. H. Westen, St. Lucasstraat 5a, Groningen.

Frater Wigbertus van Zon, Huize Steenwijk, Vught.